

Ο ΦΙΛΟΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ,

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

Τεύχος . Αύγουστος 1860.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Στοχασμοί Αὐτοσχέδιοι Κοραΐ. (Συνέχεια).—Περὶ τοῦ πότε καὶ πῶς εὗρέθη
ὁ φωσφόρος κατὰ Μαρτίνον.—Ἡ περὶ τὴν ἀντίληψιν πρόοδος τοῦ πρώτου
ἀνθρώπου.—Ὁ Στρατηγὸς Λαμορσιέρος.—Οἱ αἰχμάλωτοι τῆς Χίου.—
Τοκετοί, ἀποβιώσεις καὶ γάμοι τῶν 1859.—Ἀστρονομικὴ Μνεία.—Συμ-
βάστα κατὰ τὸν Ἰούλ. Μῆνα.—Συνομιλίαι περὶ τῆς Μουσικῆς τῶν Ἑλλήν.

Ὁ Ἀναγνώστης προσκληθεὶς ν' ἀφιέρωσιν
ἄρα τινα εἰς τὰς ὑποθέσεις του, ἀπεκρί-
θη· τοῦτο ζητεῖτε εἰς ἐμὲ, ὅστις προτιμῶ
μικρὰν βάνίδα σοφίας ἢ πύθου πλούτου;

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Κωνσταντίνου Ῥωσσολίου.

1860.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΑ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡ

Ἡ παρ' ἡμῶν, προαναγγελθεῖσα ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ τοῦ ΣΥΝ-
ΤΑΓΜΑΤΙΚΟῦ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ,
οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὴν ἀπόκτησιν αὐτῆς, τὴν εὐρίσκωσιν εἰς τὸ
Τυπογραφεῖον «Ὁ Ζάκυνθος.» Ἡμεῖς δὲ οὐδεμίαν σύστασιν περὶ
αὐτῆς κάμνομεν, καθότι αὐτὴ καθεαυτὴ συσταίνεται διὰ τὸ
εἰσεῖτι ἀνέκδοτον τοιοῦτου εἶδους πονήματος· πέσον δὲ ὄφελος
θέλει ἐξ αὐτῆς προκύψει καὶ εἰς τὴν παροῦσαν καὶ εἰς τὰς
μελλούσας γενεάς, ἕκαστος θέλει, τὸ ἐννοήσῃ ἅμα τὴν ἀνα-
γνώσῃ.

Εἰδόντες τὴν συλλογὴν τῶν νέων ἀσμάτων Ἡρωϊκῶν, Ἑ-
ρωτικῶν, Λυρικῶν καὶ Διστίχων ὑπὸ Ε. Π. Χριστοδούλου, ἐ-
κονομαζομένην Ο ΜΟΥΣΗΓΕΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝ, τύποις Α. Σ.
Ἀγαπητοῦ, ἐν Πάτραις, περιπλέον καὶ τοὺς Διαλόγους Ἑλ-
νο-Ἰταλο-Γαλλο-Ἀγγλο-Τουρκικοὺς, συνταχθέντας καὶ ἐκδο-
θέντας δαπάνῃ τοῦ μνησθέντος Α. Σ. Ἀγαπητοῦ, δὲν δυνάμεθα
παρὰ νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ Κ. Ἀγαπητός· εἶναι τοσοῦτον ἐνεργη-
τικὸς, τοσοῦτον ζηλωτὴς εἰς τὴν πρόοδον, τοσοῦτον ἀκού-
ραστος καὶ τοσοῦτον πρόθυμος εἰς τὸ ν' ἀναπληρῇ πᾶν ὅ, τι
διακρίνει νὰ ἐκλείπῃ εἰς τὸ ἔθνος μας, ὥστε εἶναι ἄξιος δια-
κρίσεως. Τὰ βιβλιάρια ταῦτα τιμῶνται τὸ μὲν δραχμ. 1,50
τὸ δὲ λεπτ. 50.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

Τεύχος 5'.

Ζάκυνθος 1860.

Αύγουστος.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ

περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης.

(Συνέχεια).

Εἰς τὸν Ὀμηρον (1), καυχᾶται ὁ Μηριόνης διὰ τὴν πολεμικὴν αὐ-
τοῦ ἀνδρίαν· πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποκρίνεται ὁ Ἰδομενεύς,

Οἶδ' ἀρετὴν οἷος ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;

Τὸ μέσον τοῦτο ῥῆμα, λέγεσθαι, δὲν σημαίνει ἀπλῶς τὸ λέγειν, ἀλ-
λὰ τὸ «λέγειν περὶ σεαυτοῦ», καὶ μονολεξεῖ τὸ Καυχᾶσθαι. Τοῦτο,
κατὰ τοὺς Γραμματικούς· εἶναι Ἀποθετικὸν ῥῆμα, ἔχουν Μέσον, τοῦ
ὁποίου ὁ ἐνεργητικὸς τύπος (Καυχᾶω) δὲν σώζεται πλέον παρὰ εἰς
τὸ συγγενὲς αὐτοῦ, Αὐχέω. Ὁ αὐτὸς Ἰδομενεύς, ὅχι ὀλιγώτερον καυ-
χητὴς, ἀφ' οὗ ἐπαίνεσε τὴν ἀνδρίαν τοῦ Μηριόνου, λέγει πρὸς αὐτόν (2),

Ἄλλ' ἄγε, μνηεῖ ταῦτα λέγωμεθα νηπύτιοι ὡς
ἑσάοις, ...

ὅπου πάλιν τὸ, λέγωμεθα, δὲν σημαίνει ἀπλῶς τὸ, λέγομεν, ἀλλὰ
τὸ «λέγομεν περὶ ἐαυτῶν». Ὅταν ὁ Νέστωρ πρόβλη· εἰς τοὺς στρα-
τηγούς τῶν Ἑλλήνων νὰ βάλωσι κλήρους, διὰ νὰ ἰδῶσι τίς ἀπ' αὐ-
τοὺς πρέπει νὰ πολεμήσῃ μετὰ τὸν Ἕκτορα, λέγει, «εἰ, ὅτινα πέσῃ
ἐὼς κλήρος, ἐκείνος μελλεῖ νὰ ὀφείλῃ τὸν Ἕλληνα, καὶ νὰ ὀ-
φείλῃ καὶ αὐτός,» ἐπειδὴ τοιοῦτοτρόπως ἐλάμβανε τέλος ὁ

(1) Ἰλιάδ. Ν, 98.

(2) Ἀστ. 202.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

βλαβερώτατος εἰς ὅλους πόλεμος. Εἰς ταύτην τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὴν περίοδον, τὸ, μὲν ὠφελήσῃ εἶναι ἐνεργητικὸν, τὸ δὲ ὠφελῆθῃ εἶναι μέσον ῥῆμα, ἐπειδὴ σημαίνει ὅχι τὸ, ὠφελῆθῃ ἀπ' ἄλλου, ἀλλὰ τὸ, ὠφελήσῃ αὐτὸς ἐαυτόν. Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀπαρραλκτικῶς διαφορὰν ἐφύλαξε καὶ ὁ Ὀμηρος (1),

Ὅστις γὰρ δὴ ὀνήσει εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς

καὶ δ' αὐτὸς ὄν θυμὸν ὀνήσεται. . . . .

Ὅστις ἡδύνατο καὶ ἀπλῶς νὰ εἴπῃ, ὀνήσεται, χωρὶς τὸ, ὄν θυμὸν, ἂν ἐσύμπερον εἰς τὸν σκοπὸν, ἢ εἰς τὸ μέτρον του.

Ὁ Δημοσθένης (εἰς τὸν Πρὸς Λεπτίνην λόγον) λέγει περί τινων πολιτῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ δῆμος ἐζήτει νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν χαρισθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἀτέλειαν (2), «Πολὺ γὰρ μάλλον ἤρμοττε, τὰ δοθέντα ἐῶντας, τῶν ἀτυχημάτων ἈΦΑΙΡΕΙΝ, ἢ, τούτων μενόντων, πᾶς δωρεὰς ἈΦΑΙΡΕΙΣΘΑΙ». Ἦθελε σφάλλει μεγάλως ὅστις νομίσῃ, ὅτι ὁ Δημοσθένης δὲν μετεχειρίσθη τὸ Ἀφαιρεῖσθαι, πλὴν διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπὸ τῆς ἐκπανάσεως τῆς αὐτῆς διαθέσεως καὶ ὅμως τί ἄλλο δύναται νὰ νομίσῃ, ἢ νὰ νοήσῃ, ὅστις ἔμαθεν ἀπὸ τὰς Γραμματικὰς του ὅτι τὸ μέσον ῥῆμα σημαίνει ποτὲ πάθος, καὶ ποτὲ ἐνέργειαν, ἢ ἀνέγνωσεν εἰς τὸν Λάσκαριν (σελ. 159) ὅτι τὸ Ἀφαιρούμαι εἶναι Ἀποθετικόν, καὶ ὅχι Μέσον ῥῆμα. Ἀλλ' ὁ Δημοσθένης, ὅστις δὲν εἶχε χρεῖαν Γραμματικῆς διὰ νὰ λαλῇ καὶ νὰ γράφῃ τὴν γλῶσσάν του, μετεχειρίσθη εἰς τὸ πρῶτον κῶλον τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα, διότι, ὅταν ἀφαιρῇ τις δυσυχίαν ἀπ' ἄλλου, ἐνεργεῖ εἰς ἐκεῖνον· εἰς τὸ δεύτερον, τὸ μέσον, διότι ὅστις ἀφαιρεῖ δωρεὰν ἀπὸ ἄλλου, ἐνεργεῖ ὅχι μόνον εἰς ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ εἰς ἐαυτόν, ἐπειδὴ κερδαίνει αὐτὸς τὴν δωρεάν, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἑρπύσσει. Ἀναλύεται λοιπὸν τὸ «Ἀφαιρεῖσθαι τὰς δωρεὰς» εἰς τὸ «Ἀφαιρεῖν ἀπ' ἄλλου τὰς δωρεὰς ἐαυτοῦ», ἡγοῦν «ἵνα αὐτὸς ἔχῃ».

Κάμμιαν φορὰν τὰ Μέσα παριστάνουσιν ἐνέργειαν γινομένην, ὅχι ἀμέσως ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἀλλὰ διὰ προσαγῆς ἢ παρακλήσεως αὐτοῦ, καὶ δι' ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν ἢ ὠφέλειαν. Παραδείγματος χάριν, λέγει ὁ Ἀνακρέων (Μελ. λ) περὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἢ ὁποῖα ζητεῖ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἔρωτα ἀπὸ τὰ δεσμά,

Ζητεῖ λύτρα φέρουσα,

ΛΥΣΑΣΘΑΙ τὸν ἔρωτα.

(1) Ἰλιάδ. Η, 472.

(2) Τὴν κοινῶς λεγομένην Ἀσυνδοσίαν, καὶ χωδαίωτον Ἀσυνδοσίαν, καὶ ἐπὶ χωδαίωτον (ὡς τὴν γράφουσι τὰ Λεξικά), Ἀσυνδοσίαν ὅθεν καὶ ἡ λέξις, λέγεται ἀπὸ τοῦ Ἀσύνδοτος, ἡγοῦν, ὅστις δὲν συνδίδει μὴτε συνεισφέρει μὴ τὸν ἄλλου πᾶντα εἰς τὸν δημοσίον θησαυρὸν τοὺς συνθήκας φόρους.

Κἂν ΑΥΣΗ δέ τις αὐτὸν,

οὐκ εἴποι, μὲνεί δέ.

Ἐνταῦθα φανερὰ τὸ Αὐσῇ ἐνεργητικὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ἐδέσμευσε τὸν ἔρωτα· τὸ Αὐσασθαι, μέσον, εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἢ ὁποῖα παρακλᾷ, καὶ δίδει λύτρα εἰς τὸν δεσμεύσαντα, ἢ ὁπῶσδήποτε εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κρατοῦντος, διὰ νὰ λύσῃ τὸν υἱὸν τῆς (1). Εἰς ταύτην τὴν χρῆσιν τοῦ μέσου ἀνάγονται, τὸ Οἰκοδομοῦμαι, τὸ Δανεῖζομαι, τὸ Διδάσκομαι, καὶ ἄλλα πολλὰ. Οἰκοδομῶ οἰκίαν, λέγει ὁ οἰκοδόμος ὅταν κτίζῃ οἰκίαν, λαμβάνων παρ' ἄλλου τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας, Οἰκοδομοῦμαι οἰκίαν, ὅστις πληρόνει τὸν οἰκοδόμῳ διὰ τὴν κτιζομένην οἰκίαν, τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ κατοικήσῃ αὐτός. Δανεῖζομαι θέλει νὰ εἴπῃ, Ποιῶ τινα δανεῖζειν μοι, ἢ ὁποῖα μεσότης σώζεται καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν. Διδάσκομαι τὸν υἱόν, σημαίνει, Διδάσκω τὸν υἱόν δι' ἑτέρου, ἡγοῦν ἐπιμελοῦμαι νὰ διδασθῇ ὁ υἱός μου ἀπὸ διδάσκαλον· Διδάσκομαι, χωρὶς πτώσιν, σημαίνει, Διδάσκω ἐμαυτὸν δι' ἑτέρου, ἡγοῦν ἐπιμελοῦμαι νὰ διδασθῶ ἀπὸ διδάσκαλον· ἀλλὰ δύναται ὅμως νὰ σημαίνῃ καὶ ἀπλούστερον τὸ, Διδάσκω αὐτὸς ἐμαυτόν. Τόσον εἶναι πολυποικίλος εἰς τοὺς παλαιούς ἢ χρῆσις τῶν Μέσων ῥημάτων. Τοῦτο μὴ νοήσαντες ἀπὸ τοὺς σχολιαστὰς τινὲς ἐνόμισαν ὅτι ὁ Σοφοκλῆς εἰς τούτους τοὺς στίχους (Ἀντιγόν. 355),

Καὶ φθίγμα, καὶ ἡμεῖς

Φρόνημα (1), καὶ ἀστυνόμους

Ἀρχάς ἐδιδάξατο.

μετεχειρίσθη τὸ ἐδιδάξατο ἐνεργητικῶς ἀντὶ τοῦ ἐδίδαξεν, ἐναντίον τῆς λογογραφικῆς χρήσεως καὶ συνθηκῆς· ἐπειτα τὸ ἐξηγοῦσι (καὶ τὸ ἐξηγοῦσιν ὀρθῶς) διὰ τοῦ Εφεῦρεν. Ἀλλ' ἔρκει νὰ παρατηρήσωσιν, ὅτι ὅσα τις ἐφευρίσκη, δὲν τὰ διδάσκεται ἀπ' ἄλλον, διὰ νὰ καταλάβωσιν ὅτι τὸ ἐδιδάξατο τοῦ Σοφοκλέους εἶναι ἀληθὲς μέσον ῥῆμα, ἡγοῦν σημαίνει τὸ Αὐτὸς ἐαυτόν ἐδίδαξε, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ εἴπῃ Εφεῦρεν. Παρατρέχω πολλοτάτας ἄλλας παρατηρήσεις, περὶ τῶν μέσων ῥημάτων, ἀρκούμενος εἰς τὰ προσχημαθέντα ὀλίγα παραδείγ-

(1) Λέγει ὁ Ὀμηρος (Ἰλιάδ. Α, 43) περὶ τοῦ ἱερέως Χρύσου, ὅτι ὤπηγεν εἰς τοὺς Ἕλληνας «Ἀυσόμενος θύγατρα» διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν αἰχμάλωτον θυγατέρα του· καὶ ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων (Αὐτ. 29) τὸν ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτόν, «Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω». Ὁ Εὐστάθιος (σελ. 18) λέγει εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ «Ἀύεσθαι καὶ τὸ λύτρον κυρίως ἐπὶ ἐξουσίᾳ αἰχμαλώτου», ἀλλὰ τὸ λέγει εἰς τρόπον, ὥς νομίζει τὸ Αὐσόμενος, παθητικόν, καὶ σχεδὸν ἀδιάφορον τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἢ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἀδιάφορος, ἀλλ' ἤθελε σολοικίζει ὁ Ὀμηρος, ἂν ἔλεγε περὶ τοῦ Χρύσου, «Ἀύσων θύγατρα» καὶ περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, «Τὴν ἐγὼ οὐ λύσωμαι».

(2) Εἰς ἑτέρ. διαφ. ἀντὶ τοῦ, Φρόνημα, ὡς καὶ τὸ ἀκολουθον, Ἀρχάς, ἀντὶ τοῦ, Ὀργάς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

ματα, τὰ ὁποῖα εὐκόλως δὲν θέλει τις εὑρεῖ ἀλλαχοῦ, ἐκεῖνα μάλιστα, εἰς ὅσα καὶ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὸ μέσον εὐρισκόμενα εἰς τὴν αὐτὴν ῥῆσιν ἢ περίδον, ἐξηγοῦσι σαφέστερον τὴν φύσιν τοῦ Μένου ῥήματος. Μεταβαίνω εἰς τὰς Ἀντωνυμίας.

Ἡ τεχνολογία τῆς Ἀντωνυμίας ὅτι ἔχει χρῆσαν διορθώσεως, φανερόν ἐγένετο καὶ ἀπὸ τὰ προειρημένα περὶ τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, τὸ ὁποῖον κακῶς ἀπεσπάρθη ἀπ' αὐτὰς, διὰ τὴν προσκολληθῆ εἰς τὸ Ἄρθρον. Ἀλλὰ δὲν ἐξετοπίσθη μόνον αὐτὸ ἀπὸ τὰς Ἀντωνυμίας. Ὅλα τὰ πευστικά, ἀναφορικά, καὶ ἄλλα τοιαῦτα μόρια, ὁποῖα εἶναι τὸ Τίς, Ποῖος, Πόσος, Πότερος, Τοῖος, Τόσος, Ἔτερος, Ἐκάτερος, Ἐκαστος, Ἄμφω, Οἷος, Ὅσος, Ὑπότερος, κ. τ. λ. τόσον εἶναι ἀλλότρια ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ ὀνόματος (τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ σημαίνει παρὰ πρώτην ἢ δευτέραν οὐσίαν), ὥστε, ἐὰν ἀληθῶς δὲν ἦναι Ἀντωνυμιαί, εὐλογώτερον ἦτον, ἢ νὰ προστεθῶσιν εἰς αὐτὰς ὡς παράρτημα, ἢ νὰ καταχωρισθῶσιν εἰς ἐξαίρετον ἑννατον μέρος λόγου, παρὰ τὴν συγχυθῶσιν ἀκρίτως μὲ τὰ ὀνόματα, μὲ τὰ ὁποῖα, καθὼς αἱ μετοχαὶ καὶ αἱ ἀντωνυμιαί, ἄλλο κοινὸν δὲν ἔχουσι παρὰ τὴν κλίσιν. Τοιοῦτον ἀκόμη εἶναι τὸ, Ἄλλος, καὶ τοιαῦτα ἴσως εἶναι τὰ λεγόμενα Ἀριθμητικὰ ὀνόματα· ἀλλὰ περὶ τούτων εἶναι χρῆμα σκέψεως ὠριμωτέρας.

Ἐσφαλμένη εἶναι καὶ ἡ τεχνολογία τῆς Προθέσεως. Μετετόπισαν ἀπ' αὐτὴν εἰς τὸ Ἐπιρρήμα πολλὰς λέξεις, ἴσως διότι λαμβάνονται κάμμιαν φορὰν ἐπιρρηματικῶς, ἴσως δὲ καὶ διὰ τὴν ἀντίθεσιν αὐτῶν εἰς ἄλλας προθέσεις. Τοιαῦτα εἶναι αἱ Ἄνευ, Πλὴν, Ἄτερ, Πάρεξ, Χωρὶς, Δίχα, κ. τ. λ. Ἐὰν ὁ ἐκτοπισμὸς ἐγένετο διὰ τὴν πρώτην αἰτίαν, ἔπρεπε νὰ ἐκτοπισθῶσι καὶ ἄλλαι πολλαὶ προθέσεις. Ἀρκεῖ νὰ φέρω εἰς παράδειγμα τὴν Περὶ, τὴν ὁποῖαν ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται πολλάκις ἀντὶ τοῦ Ἐπιρρήματος Πέριξ (Ἰλιάδ. Τ, 362),

..... Γέλασε δὲ πᾶσα πέρι χθών·

καθὼς ἐξ ἐναντίας ὁ Ἡρόδοτος (1) τὸ Πέριξ, ἀντὶ τῆς Περὶ· ἄλλοτε πάλιν ἀντὶ τοῦ Περισῶς (Ἰλιάδ. Ν, 727),

Οὕνεκα τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμῆϊα ἔργα.

Ἐὰν τὰς ἐξετόπισαν, διότι πολλὰ ἀπ' αὐτὰς σημαίνουσιν ἐννοίαν παντάπασιν ἐναντίαν εἰς ἄλλας προθέσεις, καθὼς εἶναι τὸ νομιζόμενον ἐπιρρήμα Ἄνευ πρὸς τὴν Σύν, ἢ τὴν Μετὰ πρόθεσιν, διὰ τί δὲν κατεχώρισαν ὡσαύτως εἰς διάφορα μέρη τοῦ λόγου τὴν Εἰς καὶ τὴν Ἐξ, τὴν Ἀνά καὶ τὴν Κατὰ, τὴν Ἐπὶ καὶ τὴν ὑπὸ, ἐπειδὴ καὶ αὐταὶ σημαίνουσιν τὸ ἐναντίον ἢ μία τῆς ἄλλης; Ὅτι ἡ ἀντίθεσις τῆς

(1) Ἰδ. σημ. Οὐαλλενθέρου εἰς τὸν Ἡρόδοτον, Α, 15.

σημασίας δὲν ἀρκεῖ εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἱκανὸν εἶναι ἐν μόνον παράδειγμα νὰ τὸ δεῖξῃ. Λέγει ὁ Ἰσοκράτης (πρὸς Δημόνικ.) Ἀρώμῃ δὲ, ΜΕΤΑ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν· ἌΝΕΥ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἐβλάψεν. Μεγάλως κρίσεως χρῆσαν δὲν ἔχει νὰ καταλάβῃ τις, ὅτι τὸ ν' ἀποσπᾶται, διὰ μόνον τὴν ἀντίθεσιν, τὸ Ἄνευ ἀπ' ἐκείνου τοῦ λόγου τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει τὸ Μετὰ, εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἐβλάψεν δὲν εἶναι ῥῆμα, διότι σημαίνει ὅλον τὸ ἐναντίον τοῦ ὠφέλησεν. (Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΥΡΕΘΗ Ο ΦΩΣΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΝ.

Ὁ φωσφόρος εὐρέθη τὸ 1630 ἀπὸ τὸν χυμικὸν Κουίκελ οὕτως. Περιήρημός τις χυμικός, ἢ κατ' ἄλλους ἔμπορος, ὁ Βράνδ ἐξ Ἀμβούργου, ἐσκέφθη ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου συνίσταται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ οὐροῦ, ἡργάσθη οὖν εἰς τὴν ὕλην ταύτην ἐπὶ πολὺ ἄνευ ἐπιτυχίας, τέλος, ἡμέραν τινὰ, ἀφοῦ εἶχεν ἀποθλίψει δυνατὰ τὸ οὖρον, εὗρεν ἐν τῷ δοχείῳ φωτεινὴν τινα ὕλην ἥτις εἶναι ὁ φωσφόρος. Τὸν φωσφόρον τοῦτον ἔδειξε τῷ Κουίκελ, χωρὶς νὰ τῷ εἴπῃ ἐκ τίνος ἐξήχθη. Ὁ Βράνδ μετ' οὐ πολὺ ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν ἀπεβίωσεν, ὁ δὲ Κουίκελ σφόδρα λυπηθεὶς διὰ τὴν ἀπώλειαν τόσον σπουδαίου μυστηρίου, ἐπεχειρήσθη μόνος νὰ τὸ ἀνακαλύψῃ καὶ κατὰ συνέπειαν γνωρίζων ὅτι ὁ Βράνδ, ἐπὶ πολὺ ἡργάσθη εἰς τὸ οὖρον, συνέλαβε τὴν ιδέαν ὅτι ἐκ τούτου παρήχθη ὁ φωσφόρος, ὅθεν ἡργάσθη ἐπὶ τετραετίαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τέλους εὗρε τὸ ποθούμενον.

Τὴν σήμερον οἱ νεώτεροι κατασκευάζουσι τὸν φωσφόρον ἐκ τέφρας κεκαυμένων κοκκάλων καὶ αὕτη εἶναι ἡ καλλητέρα καὶ εὐκολωτέρα μέθοδος.

Ὁ φωσφόρος ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ καίῃ ὅταν ἐκτίθεται εἰς τὸν αἶρα.

Τοῦ φωσφόρου εἶναι καὶ ἄλλα εἶδη, ὡς ἐκεῖνα τοῦ Χομβέργ, Βαλδουίνου, Βονοιένζου κτλ. Διὰ τούτων, δύναται τις νὰ κάμῃ διαφόρους πᾶρας, αἵτινες ἐκπλήττουσι τοὺς ἀμαθεῖς καὶ δεισιδαίμονας ὡς π. χ. Γράφουσι διὰ ῥάβδου ἐκ φωσφόρου εἰς τὸ σκότος γράμματα ἢ σχήματα ἐν τῷ τοίχῳ ἢ ἀλλαχοῦ, καὶ ταῦτα πάντα εἰσὶν φωτεινὰ ὡς τὸ πῦρ. Ἔτι κάμνουσι κηρία, τὰ ὁποῖα εἶναι κεκλεισμένα εἰς στενοὺς ὑαλίνους σωλήνας βεβαμμένους δι' ὀλίγου φωσφόρου καὶ αἰεὶ ἐπὶ τῆς ὁπῆς, καὶ ὅταν ἀποσύρῃ τις τὰ κηρία ἐκτὸς τῶν σωλήνων ἀνάπτουσι μόνον τῶν κτλ.

Ὁ φωσφόρος εἶναι εἶδος μαύρης σκόνεως καὶ εὐρέθη ὑπὸ τοῦ Χομ-
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

θέργ' ὁ πυροφόρος κατασκευάζεται ἐκ στυπτηρίας καὶ σακχάρους καὶ ἐκ στυπτηρίας καὶ σκόνων ἀνθράκων. Ὁ πυροφόρος ἐγγίζων τὸν ἀτμοσφαιρικὸν αέρα, ἀνάπτει μόνος του καὶ μάλιστα ὅταν ᾖ ὁ ἀὴρ Νότιος.

(Ἐκ τῶν παρέργων τοῦ ἐκ Τριπόλεως τῆς Πελοποννήσου Α. Κ. Παπαζαχαριεπούλου Δικηγ.).

Ἡ περὶ τὴν ἀντίληψιν πρόοδος τοῦ πρώτου ἀνθρώπου.

Καλῶς ἐνθυμούμαι τὴν περιχαρὴ ἐκείνην στιγμήν ὅτε πρῶτον ἔλαβον γνῶσιν τῆς ὑπάρξεώς μου. Ἠγνόουν σχεδὸν τί ἦμην, πῶς παρήχθην ἢ πόθεν ἦλθον. Ἠνέωξα τοὺς ὀφθαλμούς μου· ὅποια προσθήκη εἰς τὸν θάυμασμόν μου! τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὁ γαλάζιος θόλος τοῦ οὐρανοῦ, ἡ χλωρότης τῆς γῆς, ὁ κρύσταλλος τῶν ὑδάτων, πάντα ταῦτα μὲ ἐπασχόλησαν αὐθωρεῖ, μὲ ἐνεψύχωσαν καὶ μὲ ἐπλήρωσαν ἀμυθῆτου ἀγαλλιάσεως. Ἐφάντασθην κατὰ πρῶτον ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀντικείμενα ἦσαν ἐν ἐμοὶ καὶ ἀπῆρτιζον μέρος τοῦ ἐαυτοῦ μου. Ἔστρεψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ μυρίων διαφόρων ἀντικειμένων, ἀνεκάλυφα παραχρῆμα ὅτι ἡδυνάμην νὰ ἀπολέσω καὶ κατ' ἀρέσκειαν νὰ ἐπαναφέρω αὐτὰ, καὶ ἐναθρονοῦμαι ἐν ὅλῃ ἀναπαύσει διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς νεοπαγοῦς ταύτης ἰσχύος. Ἠρξάμην νὰ ἐνατενίσω ἄνευ συγκινήσεως καὶ ἡρέμα νὰ ἀκροάζωμαι, ὅτε λεπτός τις ζέφυρος, ἡ δρόσος τοῦ ὁποίου μὲ κατέβηκε, διέχυσε τὰ ἀρώματά του ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων τῆς ὁσφρήσεώς μου, ἐμποιήσας τοσαύτην ἡδονὴν ὥστε ἐπληύξησεν τὴν φιλαυτίαν μου. Τετρααγμένοσ καὶ ὠθούμενος ἐκ τῶν ποικίλων τέρψεων τῆς νέας ὑπάρξεώς μου, ἠγέρθην παραυτίκα καὶ ἀνεκάλυφα τὸν ἑαυτόν μου ὥσαντι κινούμενον ἐξ ἀγνώστου καὶ μυστηριώδους τινὸς δυνάμεως. Μόλις μικρὸν ἐπὶ τὸ πρόσω ἐβάδισα τὸ καινοφανὲς τῆς ἐξέσεως μὲ κατέστησεν ἐκ νέου ἀκίνητον, ἐκانهλθεν ὁ θαυμασμός μου, ὑπέθεσα ὅτι πᾶν τὸ περὶ ἐμὲ ἐκινήθη, ἀπέδωκα εἰς αὐτὸ τὴν κίνησιν ἣν ἐγὼ ἐπροξένησα διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ἐξέσεως, ἅπαντα δὲ ἡ κτίσις ἐφάνη ἐκ νέου εἰς ἀταξίαν.

Ἠγειρον τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, ἤγγισα τὸ ἐμὸν μέτωπον ἡψάμην τοῦ ὅλου σχηματός μου, ὑπέθεσα δὲ τότε ὅτι ἡ χεῖρ μου ἦτο τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς ὑπάρξεώς μου. Ἄπαντα αἱ πληροφορίαι αὐτῆς ἦσαν διακακριμέναι καὶ ἀκριβεῖς, τοσοῦτον δὲ καλῶς ἰδεάσθην περὶ τῶν αἰσθήσεων ὥστε ἐδοκίμασα ὥστε ἐπασχολοῦμαι ἐπὶ τινι χρόνῳ ἐπαναλαμβάνων τὰς τέρψεις τῆς. Ἐχάσθον μέρος τοῦ σώματός μου, οὐ τινοῦ ἡπτόμην, ἐφάνητο ὅτι καὶ αὐτὸ ἀνῆλπτετο τῇ

χειρὶς μου ἀνταποδίδον αἰσθῆσιν ἀντὶ αἰσθήσεως. Εὐθὺς ἀνεκάλυφα ὅτι ἡ ιδιότης αὕτη ἐξετείνεται ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματός μου, καὶ τότε πρῶτον ἤρχισα νὰ διαβλέπω τὰ ὅρια τῆς ὑπάρξεώς μου ἣν ἐν ἀρχῇ ὑπέθεσα ἐπεκτεινομένην εἰς ἅπαντα τὰ ἀντικείμενα ἅπερ εἶδον. Εἶψας τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τοῦ σώματός μου καὶ κατιδὼν τὸ ἴδιον σχῆμά μου, ἐνόμισα αὐτὸ μείζον πάντων τῶν περικυκλοῦντων με ἀντικειμένων. Ἐνητένισα τὸ ὑποκείμενόν μου ἐν ἀγαλλιάσει, διηρέυνῃσα τὴν κατασκευὴν τῆς χειρὸς μου, ἀπάσα τὰς κινήσεις αὐτῆς, μοὶ ἐφάνη μεγάλη ἢ μικρὰ ἀναλόγως καθ' ὅσον ἐπλησίαζον ταύτην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἔφερον αὐτὴν πλησιέστερον, καὶ τότε ἀπέκρυψε σχεδὸν ἐκ τῆς βλεψέως μου πᾶν ἕτερον ἀντικείμενον· εὐθὺς ἤρχισα νὰ ἀνευρίσκω ὅτι ἡ ὄρασίς μου μοὶ ἐδίδεν ἀβεβαίαν πληροφορίαν ἀπεφάσισα δὲ πρὸς βοήθειαν νὰ βασισθῶ εἰς τὴν ἀφήν μου.

Ἡ πρόνοια αὕτη ἦτο τῆς ἐσχάτης ὑπηρεσίας· ἀνενέωσα τὰς κινήσεις μου, ἐπροχώρησα μὲ τὸ πρόσωπον ἐσφραμμένον πρὸς τοὺς οὐρανούς, ὅτε συνέβη νὰ προσκρούσω ελαφρῶς εἰς τινὰ φοινικίαν, τοῦτο δὲ ἀνενέωσε τὸν θαυμασμόν μου. Ἐθεσον τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοῦ ξένου τούτου σώματος, ἐφάνη ἔμπλεων νέων θαυμάτων δὲν μοὶ ἀπέδιδεν ὅμως αἰσθῆσιν ἀντὶ αἰσθήσεως ὥς ἐγένετο εἰς τὰς προηγουμένας ἐπαφάς μου. Ἀνεκάλυφα ὅθεν ὅτι ἦτο ἐξωτερικόν τι, οὐδόλως ἀπαρτίζον εἰς τὴν ἰδίαν μου ὑπαρξιν.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ Buffon ὑπὸ Σπυρ. Δ. Μάρκαρη).

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΛΑΜΟΡΣΙΕΡΟΣ.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἀφίξεων εἰς Ρώμην τῶν ὑποτιθεμένων συμβαθόντων εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα, ἰδίως ἐκείνη ἡ τοῦ Στρατηγοῦ Λαμορσιέρου (εἰς τὸν ὁποῖον ἡ περίφημος πολιτικὴ μεταβολὴ ἡ συμβάσα εἰς τὴν νῦν Γαλλικὴν Αὐτοκρατορίαν ἐπήνεγκεν ἐξορίαν) διήγειρε μεγίστην ἐκπληξιν εἰς ὅλους ἐκείνους οἵτινες ἀταράχως ἐθεώρησαν τὸ ζήτημα τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα ἐπὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Ἐρρήθη κατ' ἀρχάς, ὅτι ὁ Στρατηγὸς ἀπεδέχθη τὴν διοίκησιν τῶν Παπικῶν στρατευμάτων, ἐπὶ σκοπῷ ἵνα συνδράμῃ πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ρωμανίας τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Πίου Θ'. Ὁ σκοπὸς ὅμως κατὰ πάσαν περίπτωσιν εἶναι ἀμφίβολος, καθότι ἐπεβεβαιώθη ἤδη, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἡ ἐπισπεύσασα πάντοτε παρὰ τῇ Αὐλῇ τῆς Ρώμης τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συσταθῇ στρατὸς ἀρκούντων ἰσχυρῶς ὥστε διευκολύνῃ τὴν ἐκ τῆς ξένης βοήθειας ἀπαλλα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

γὴν της, συγκατένευσεν εἰς τὴν αἵτησιν τῆς Αἰτοῦ Ἀγιότητος, ἵνα χορηγήσῃ εἰς τὸν Στρατηγὸν Λαμορσιέρον τὴν ἐξουσιοδότησιν ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν διοίκησιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ Ποντιφικοῦ Κράτους. Κατὰ τὰς ἐκ Ρώμης πληροφορίας φαίνεται ὅτι ὁ Λαμορσιέρος ἔλαβε τὴν ἀπαιτούμενν συναίνεσιν τῶν Γαλλικῶν Ἀρχῶν ἵνα δεχθῇ τὴν προσφερθεῖσαν στρατηγίαν, καὶ διεδῆλωσεν ἤδη ὅτι εἰς τὰ Παπικὰ Κράτη ἐνυπάρχουσιν ἀρκετὰ στοιχεῖα στρατιωτικῆς ἐσχῶς ἀνδρῶν, ὁχυρωμένων θέσεων καὶ πολεμοφοδίων, ὅπως ἐπιτρέψωσι τὴν ἀπόσυρσιν τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων ἐκ τῆς παρατεινομένης κατοχῆς των. Αἱ ἐπόμεναι βιογραφικαὶ λεπτομέρειαι τοῦ παρὰ τῷ Πάπᾳ Στρατάρχου εἰσὶν ἐνδιαφέρουσαι.

Ὁ Στρατηγὸς Λαμορσιέρος γεννηθεὶς ἐν Nantes κατὰ τὰς 5 Φεβρουαρίου 1806, ἐξεπαιδεύθη εἰς τὸ πολυτεχνικὸν σχολεῖον, μετὰ δύο δὲ ἔτη μεταβὰς εἰς Metz εἰς τὰς στρατιωτικὰς σπουδὰς, εἰσῆλθον εἰς τὰ σωματεῖα τῶν Μηχανικῶν, ἀναδειχθεὶς ὑπολοχαγὸς κατὰ τὸ ἔτος 1830. Μετὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἀλγερίας ἀνηγερθεὶς ἀρχηγὸς τοῦ ἀρτισυσταθέντος τάγματος τῶν Ζουάβων, ἐκλήθη δὲ διὰ τὴν Ἀφρικανικὴν κατάκτησιν ἕνεκα τῆς ταχίας αὐτοῦ προόδου. Διαρκούντος τοῦ Ἀφρικανικοῦ πολέμου, αὐτὸς ἔλαβε μέρος εἰς δεκαοκτὼ ἐκστρατείας, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδεξίου δὲ στρατηγείας αὐτοῦ ἀποπεράτωσε τὴν σύλλησιν τοῦ Ἀβδελ-Καδὲρ κατὰ τὸ 1847, ὅτε, τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ στάδιον ὑπετέθη ὅτι ἀπέλγξε, καὶ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς ἀπενεμήθη αὐτῷ.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1848 ὁ Λαμορσιέρος ἀπεσῆλθεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ὁμοτίμων (Chamber of Deputies) ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Saint Calais εἰς τὸ τμήμα τῆς Sarthe. Ἐλαβε τὴν ἑδραν τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἦτο ὁ εἰκαζόμενος ὑπουργὸς τοῦ πολέμου εἰς τὰς συμβάσεις ματαίως προταθείσας ὑπὸ τοῦ Thiers Molé καὶ Barrot κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς καταστροφῆς τοῦ Λουὶ-Φιλίππου. Κατὰ τὴν 24 Φεβρουαρίου ἐπαρρήσιόσθη εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν στολῇ Συνταγματάρχου τῆς Ἐθνοφυλακῆς, καὶ διεκέρυξε τὴν ἀποκήρυξιν τοῦ Βασιλέως καὶ, τὴν Βασιλείαν τῆς Δουκίσσης τοῦ Ὁρλεανς, ἀλλ' ὁ ἵππος τοῦ ἐφονεύθη, αὐτὸς ἐπληρώθη, καὶ μόνον ἐσώθη διὰ τῆς ἐπεμβάσεως μερικῶν χειρωνακτῶν προφυλαξάντων αὐτὸν ἐκ τῆς παραφορᾶς τῶν συνεταίρων των. Οὗτος ἀπεποιήθη τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τοῦ πολέμου ἢ πάντα ἄλλον στρατιωτικὸν προσδιορισμὸν ὑπὸ τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν. Διαρκούντων τῶν φρικτῶν ἡμερῶν τοῦ Ἰουνίου προσέφερε τὴν ὑπηρεσίαν του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Στρατηγοῦ Καβενιάκ, ἐμάχησεν ἐναντίον τῶν ἐπαναστῶν, καὶ τὴν 28 τοῦ

ἰδίου μηνὸς ἐδέχθη τὸ Χαρτοφυλάκειον τοῦ πολεμικοῦ Τμήματος, εἰς 8 διεπρήχθη ἐπὶ 25 μηνῶν. Πιστὸς εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τύχην τοῦ Στρατηγοῦ Καβενιάκ, ὁ Λαμορσιέρος συνεκεντρώθη, ἕνεκα τῆς ἐπιδοκιμασίας αὐτοῦ καὶ τῶν πράξεών του, εἰς τὸ ἐπισκεύαστον κόμμα τῆς Δημοκρατικῆς πατρίας. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Λουὶ-Ναπολέοντος εἰς τὴν Ἀρχὴν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ὁ Στρατηγὸς διόλου σχεδὸν ἀνέστη εἰς τὴν νέαν ἐξουσίαν, ἀπεδοκίμασεν ὁμῶς τὰ διαδραματιζόμενα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Ἰταλίᾳ. Κατὰ τὴν ἐπομένην ἐκλογὴν ἀνεκρήχθη οὗτος ἀντιπρόσωπος τοῦ Λαοῦ ὑπὸ τῶν Τμημάτων τῆς Sarthe καὶ τῆς Seine, ἐδέχθη τὴν ἐκλογὴν τῆς τελευταίας, καὶ ἀπεκατέστη εἰς ἐκ τῶν φιλελευθέρων ὑπερασπιστῶν τοῦ Δημοκρατικοῦ Συντάγματος. Κατὰ τὸν Ἰούλιον 1849, ὅτε τὰ Ρωσικὰ ὅπλα ἐπέμβησαν εἰς Οὐγγαρίαν, ἀπεσῆλθεν μετ' ἐκτακτοῦ ἀποστολῆν εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Πετροπόλεως, ὅπου ἐφθασε μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Οὐγγρων, ὑπεδέχθη ὅμως εὐνοϊκῶς παρὰ τοῦ Εἰσάρχου. Ἐν τούτοις, μ' ὅλως ἤκουσε τὴν ἐκ τῆς ὑπουργίας ἀποβολὴν τοῦ Odillon Barrot, ἠτήσατο τὴν ἀνάκλησίν του. Ἐκτοτε ὁ Λαμορσιέρος μετήρχειτο τὴν ἐπιρροὴν του εἰς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας πλειστάκις ἀνηγερθεὶς Ἀντιπρόεδρος, ὅπως προσπαθῆσθαι ἄντενεργήσῃ κατὰ τῆς πολιτικῆς καὶ κατασφύρῃ τὰ σχέδια τοῦ Λουὶ-Ναπολέοντος. Κατὰ τὴν 19 Ἰουλίου 1854 ἐψήφισε κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, τὴν δὲ 17 Νοεμβρίου, ὑπὲρ τοῦ σχεδίου ὅπως ὑποβληθῇ ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Βουλὴν. Οὗτος, ὡς πλείστοι τῶν ἀναγκῶν μας θέλουσιν ἐνθυμηθῇ, κατεκρατήθη τὴν πρωΐαν τῆς 2 Δεκεμβρίου κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ περιωνύμου πολιτικοῦ τολμήματος. (coup d'état). Καθεῖρχθη ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῷ Φρουρίῳ τοῦ Ham, ὠδηγήθη δὲ ἀκολούθως εἰς Κωλονίαν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀστυνομίας. Ὀλίγους μῆνας μετέπειτα ὁ Στρατηγὸς ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὸν ὄρκον ἐπὶ τοῦ νέου Συντάγματος, δημοσιευθέντος ὑπὸ τοῦ τότε Προέδρου, ἔκτοτε δὲ διέτριβεν ὡς ἐξόριστος ἐν Γερμανίᾳ, Βελγίῳ καὶ Ἀγγλίᾳ, ὡς εἰς τὰ τέλη τοῦ 1857, ὅτε ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ αἰφνηδίου θανάτου ἐνὸς τῶν τέκνων του, ὅπερ εἶχε διαμείνει ἐν Γαλλίᾳ μετὰ τῆς Κυρίας Λαμορσιέρ, ὁ Αὐτοκράτωρ παραυτίκα ἐπέτρεψε εἰς τὸν Στρατηγὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἐγκατέλειψεν κατὰ τὴν ὥς ἂν ὑπαινιχθεῖσαν ἀμφίβολον ἀποστολὴν.

(Ἐκ τῆς ἔφημ. τοῦ Λονδίνου The Illustrated London News τῶν 5 Μαΐου 1860
ὑπὸ Κλαδιανοῦ Παύλου τοῦ Ἰερ. Διονυσίου).

ΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ.

(Εκ τῆς περιήγησεως τοῦ Κόμης Μαρκέλλου).

Τὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου περὶ τὴν χαράγην τῆς αὐγῆς ἀπεχαιρετήσαμεν τὸν ἀρχαῖον Σελικτάρ τοῦ Χουρσίτ πασσάν, καὶ ἀφίστατες πρὸς τὸν Θαλαμᾶ μετὰ πέντε ὥρων ὁδοπορίαν πρὸς τὸν θρασικίαν, ἀφίχθημεν εἰς τὴν κώμην Ἡνέχ, περιέχουσαν ἑκατὸν οἰκογενείας τουρκικὰς. Ἐδέχθημεν εἰς τοῦτον τὸν τόπον μὲ τὸν φιλικώτερον καὶ προθυμότερον τρόπον, ὑπὸ νεανίου εἰκοσιεπταετοῦς ὅστις ἦτον ὁ κυβερνήτης. Οὗτος ὁ νέος ἀγᾶς διηλθε τὸ ἐσπέρας μετ' ἡμῶν, εἰς τὸν οἶκον ὃν μᾶς ἐπροσδιώρισεν ἵνα κατοικήσωμεν, καὶ προσελκύσατο ἡμᾶς ζωηρῶς διηγούμενος τὴν ἱστορίαν, ἣν ἐνταῦθα πιστῶς περιγράφει. Ἐγὼ ἐγεννήθην ἐν Χίῳ, οὗτος εἶπεν, ἥτις ποτὲ ὑπῆρξε μία τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἀθροτέρων νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους. Ὁ πατὴρ μου ὀνομαζόμενος Πατράκης ὑπῆρξεν εἰς τῶν κυριωτέρων μεγαλοκτημόνων τῆς Χίου ἡ μήτηρ μου, τῆς ὁποίας ἡ ὠραία καὶ γλυκεῖα εἰκὼν μοὶ ἀπέμεινεν ἰσχυρῶς ἐντυπωμένη ἐν τῇ καρδίᾳ, ὀνομάζετο Ἐλένη. Εἶχον ἀδελφὴν τινα κληθεῖσαν Ἀνδρονίκην· καὶ γὰρ, βαπτιζόμενος Χριστιανός, ὀνομάσθην Γεώργιος.

Εἰς ἀπόστημα ἐνέα μιλίων πρὸς Βορρᾶν τῆς πρωτευούσης τῆς Χίου, οὐχὶ μακρὰν ἐνὸς τόπου ὑψηλοῦ ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ βλέμμα περιλαμβάνει τὴν ἀχανὴν ἑκτασιν τῆς θαλάσσης, ὑπάρχει σπήλαιον τι ὅπου θεωρεῖται βωμός τις καὶ γεγλυμμένοι βωμίδες ἐπὶ λίθου τοῦτο τὸ σπήλαιον ὀνομάζεται τὸ Σχολεῖον τοῦ Ὁμήρου. Ὁ πάππος μου ἔλεγεν, ὅτι καθημερινῶς, εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους συνηθορίζοντο εἰς τοῦτο τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ ἐξεφωνοῦντο τὰ ἔπη τοῦ ποιητοῦ Ὁμήρου· ἡ Χίος ἐκαυχᾶτο ὅτι ἐγέννησε τοῦτον τὸν μέγαν ἄνδρα, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἀπέδωκεν αὐτῷ θαίνας τιμὰς· ὁ βωμός τοῦ σπηλαίου, ἐπρόσθετεν ὁ πάππος μου, ὑψώθη ἐπὶ τιμῇ του.

Ἀπέναντι τοῦ σχολείου τοῦ Ὁμήρου ἦσαν χαρμόσυνα περιβόλια πορτοκαλέων καὶ λεμονίων, ἄπειροι ἐλαιῶνες, πολυάριθμοι ἄμπλοι παραφυτευμένοι μὲ συκείας καὶ μὲ ἄλλων ἐξόχων καρπῶν δένδρων, θάσση συκαμινέων καὶ πρὸ πάντων σχοίνων, εἶδος θάμνων ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήγετο εἶδος εὐωδιασικοῦ κομμίου ὃ εὐωδίαζε τὸ σόμα τῶν γυναικῶν. Ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἐτοποθετεῖτο εἰς ἕνα τοῦτων τῶν γοητευτικῶν περιβολίων· ἐκεῖ διήγομεν εὐτυχὴν ζωὴν· ἐντεῦθεν πᾶσαν Κυριακὴν, γυναῖκες καὶ κοράσια ἤγονον ἵνα χορεύωσι τὸν ῥωμαϊκὸν χαριέντα χορὸν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ λέγουσι ὅτι ἀναβιβάζεται ἕως εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς Ἑλλάδος. Χαρίεν τι πλοῦσιον ζωγα-

ρισμένον ἐχρησίμευεν ἵνα μᾶς φέρῃ εἰς διασκεδάσιν τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν λιμένα, ὅτε ἡ θάλασσα ἐγαληνίαζε, καὶ οἱ ἀστέρες ἔλαμπον ἐν τῷ οὐρανῷ.

Αὕτη ἡ γλυκεῖα ὑπαρξίς, οἶμοι ὁ ἄθλιος! παρεῦθε ἐσκοτίσθη καὶ ἐξηφανίσθη. Κατὰ τὰ 1822, τρομερὰν ἐποχὴν τῆς σφαγῆς τῶν συμπατριωτῶν μας, ὁ πατὴρ μου, ἡ μήτηρ μου καὶ ὁ πάππος μου ὑπῆρξαν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σφαγέντων ὑπὸ τῆς σπάθης τῶν Ὀθωμανῶν· ὁ οἶκός μας ἐλεηλατήθη καὶ κατεκαύθη, καὶ εἰ συγγενεῖς ἡμῶν ἐξηφανίσθησαν μεταξὺ τῶν ἐρειπίων καὶ τῶν φλογῶν ἅτινα διέφθειρον τὴν πατρίδα μου. Τότε ἐγὼ μόνος ἠρίθμουν 14 ἐτῶν ἡλικίαν, καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἦτον δωδεκαετής· δι' ὅ ἐνεκα τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας, τὸ ξίφος τῶν καταδυναστεύοντων μᾶς ἐφείσθη, καὶ ἀπεκατασχθήμεν ἀμφότεροι αἰχμάλωτοι ἐνὸς ναύτου τούρκου, ὅστις μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ἐπώλησεν ἡμᾶς εἰς ἕνα μωαμεθανὸν πραγματευτὴν τοῦ ταμβάκου.

Δι' ἕνα μῆνα ἔμεινα μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον· ἠδυνάμεθα νὰ βλέπωμεν ἀλλήλους, νὰ ὁμιλῶμεν καθημερινῶς, καὶ τοῦτο ἦτον δι' ἡμᾶς μερίστῃ παρηγορία· ἀλλὰ μίαν τῶν ἡμερῶν ἡ Ἀνδρονίκη μου ἠρπάσθη, καὶ μοὶ ἀφῆρθη αὕτη ἡ τόσον ἀγαπητὴ σύντροφος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, καὶ ἐπώληθη ἀγνοῶ εἰς τίνα μουσουλμάνον. Ἡσθάνθη τότε νὰ ἐπιβαρύνῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ὅλον τὸ βάρος τῆς ἀτυχίας. Ἡ ἀδελφὴ μου ἦτον ἡ μόνη ὑπαρξίς ἥτις μοὶ ἀπέμεινεν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἡ μόνη οὐσία ἣν ἐγὼ δύναμαι εἶναι νὰ ἀγαπῶ· συνομιλῶν μετ' αὐτῆς, κάποτε ἐλπισμόνουν ὅτι ἀπώλεσα τὴν πατρίδα μου, τὴν ἐλευθερίαν, τὸν πατέρα, τὴν μητέρα· τόσον ὁ πόθος μου δι' ἐκείνην τὴν ἀδελφὴν ἦτον μέγας καὶ βαθύς!—Ἄχ πόσον ἐθρήνησα τὴν ἀθλίαν μου Ἀνδρονίκην! Μετ' αὐτῆς ἐγενεῖν ἄφαντος ἡ τελευταία μου εὐτυχία, ἡ τελευταία χαρὰ, ἡ ἐσχάτη ἐλπίς μου! Ἡγνόουν τὴν εἰμαρμένην της· εἶχα χάσει τὸ ἔγχος της ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἀπεκατέστη δι' ἐμὲ τρομερὰ ἐρημία· ὅμως ἐδεδήθη τοῦ Θεοῦ ἵνα μοὶ ἀνοίξῃ τάφον, ἐάν ἐγὼ δὲν ἐμελλο νὰ εὐρῶ ἐδῶ κάτω τὴν ἀγαπητὴν καὶ ποθητὴν μου ἀδελφὴν.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τοῦτον τὸν φρικτὸν χωρισμόν, ὁ ἔμπορος τοῦ ταμβάκου, ὅστις ὀνομάζετο Σελίμ, μὲ ἐπώλησεν εἰς τὸν Κάρα Ὁσμάνογλον· πασσάν τῆς Μαγνησίας.

Τότε ἤρχισεν εἰς ἐμὲ ζωὴ πλήρης πικριῶν καὶ τρομερῶν βασάνων· ἔβλεπον ὅτι εἴμουν αἰχμάλωτος ἐνὸς τούρκου, ἐνὸς ἐχθροῦ τοῦ ἔθνους μου· ἐγὼ οὐδὲς τοῦ Πατράκη καὶ τῆς Ἐλένης, ἐγὼ ὁ ποτὲ τό-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

καγενείας μου, ἥτις με ἐγείμιζε χαϊδευμάτων! Πόσον ὑπῆρξαν σκληρὰ τὰ πύθη μου ἐπὶ δύο ἐτῶν δουλείαν, τὴν ὁποίαν ὑπέφερον εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Κάρου Ὁσμάνου ἐν Μαγνησίᾳ! Καὶ ὅμως ἐξηρτάτο ἐξ ἐμοῦ νὰ τελειώσω τὴν δουλείαν μου ἀνούμενος τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ καὶ παραλαβάνων ἐκείνην τοῦ Μωάμεθ· οἱ ἄνθρωποι τοῦ κυρίου μου, καὶ τέλος πάντων αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ σιναδούλευον συνεχῶς νὰ μεταβάλλω τὴν πίστιν μου καὶ νὰ γείνω τούρκος, ἀλλ' ἀντίστη εἰς τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν προσπαθεῖς· μίαν νύκτα ἐνυπνιαζόμενος, μοῦ ἐφάνη ὅτι ἀκούω τὴν φωνὴν τῆς μητρός μου, ἥτις με ὠρkiζεν ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ νὰ μὴν ἐγκαταλείψω τὴν χριστιανικὴν πίστιν, τὴν πίστιν τῶν πατέρων μου. Οὕτω τὸ πείσμα μου, τοῦ νὰ μείνω χριστιανὸς μοὶ ἐπέφερε νέας ὑδρσεις· καὶ ἐκείνη ἡ θρησκευτικὴ πίστις τῆς ὁποίας εὐφραίνετο ἡ συνείδησίς μου, με ἐβάρυνεν εἰς τὴν τελευταίαν κλίσιν τῶν αἰχμαλώτων.

Μίαν τῶν ἡμερῶν διηρχόμενος ἀπὸ Μαγνησίας ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς Σελικτάρ ὅν εἶδατε εἰς τὸν Θωμάχ, ὁ Κάρου Ὁσμάνουγλος τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἤμουν αἰχμάλωτος, μὲ ἐπρόσφερεν εἰς αὐτὸν ὡς τοῦ ἐδίδεν ἵππον εἴτε πολυτίμον τουφέκιον! Τρυφερά τις συμπάθεια ἐγένετο παραχρῆμα μεταξὺ τοῦ Ἀχμέτ Νουρῆ καὶ ἐμοῦ· οὗτος μὲ ἐδίδαξε νὰ ἀναγινώσκω καὶ νὰ γράφω τὴν τουρκικὴν διάλεκτον· τέλος πάντων ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπακατέστην φίλος αὐτοῦ, σαράφης (ταμίης) καὶ κεχαγιάς (γραμματεὺς). Ὁ Ἀχμέτ Νουρῆς μοὶ ὁμιλεῖ κάποτε περὶ τῆς ὠραιότητος τῆς θρησκείας του, μὲ ἔκαμνε νὰ ἀναγινώσκω τὸ Κοράνιον καὶ μὲ παρεκίνηει νὰ ἀποστηθίζω στίχους τοῦτου τοῦ βιβλίου. Ἐν τέλει, ὁ Ἀχμέτ μὲ ἔκαμνε νὰ ἐννοήσω ὅλην τὴν εὐτυχίαν ἣν οὗτος ἠθελε δοκιμάσει, ἐάν ὡς ἐνωθέντες ἤδη διὰ φιλίας, ἡδυνάμεθα νὰ εἰσεμβῶμεν ἐντὶ καὶ δι' αἰσθημάτων θρησκευτικῶν.

(Ἀκολουθεῖ).

Τοκετοὶ, ἀποβιώσεις καὶ γάμοι τῶν 1859.

Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν νυμφευθέντων ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ 1859 συνεποσοῦτο εἰς 335,800, οἱ τοκετοὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς 689,558 καὶ αἱ ἀποβιώσεις εἰς 441,239, ὥστε οἱ τοκετοὶ ὑπερέβησαν τὰς ἀποβιώσεις κατὰ 248,309, ἐκ τῶν τοκετῶν, 352,616 ἦσαν ἄρρενες, καὶ 336,942 θήλεα. Ἐκ τῶν ἀποβιώσεων, 223,789 ἦσαν ἄρρενες, καὶ 217,450 θήλεα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν νυμφευθέντων ἐν Λονδίῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου συνεποσοῦτο εἰς 54,540, οἱ τοκετοὶ εἰς 92,971, καὶ αἱ ἀποβιώ-

σεις εἰς 61,950, ὥστε οἱ τοκετοὶ ὑπερβαίνουν τὰς ἀποβιώσεις κατὰ 31,021. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Λονδίνου ἐν ἔτει 1851 ὑπελογίζετο εἰς 2,362,236. (Illustrated London News 5 Μαΐου 1860).

Εἶναι πολλοὶ οἱ ἀμφισβῶντες, περὶ τοῦ ἀν ἡ Σελήνη περικυκλοῦται ἀπὸ ἀτμοσφαῖραν, εἶναι ἕτεροι ἀρνούμενοι ὁλοσχερῶς τὴν τοιαύτην ἀτμοσφαῖραν, (ἴδε κοσμολογίαν Εὐγενίου καὶ ἀστρονομίαν Κεῖλλου) ἅπαντες ὅμως οὗτοι λαμβάνονται.

Ἡ Σελήνη ὁρωμένη δι' ἀκριβοῦς Τηλεσκοπίου, φαίνεται οὐχὶ μόνον ὡς καὶ ὁράται μὲ γυμνὸν ὀφθαλμόν, σφαιρικῇ, ὅταν εἶναι πλήρης, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοιαύτη δὲν ᾖ, ἀνακαλύπτονται εἰς αὐτὴν ποικιλίαι διαφοραὶ αἰτίνες εἰς ὅρη, πεδιάδες, θάλασσαι.

Οἱ βουλόμενοι νὰ γνωρίσωσι ταῦτα πάντα, παραπέμπονται εἰς τὴν ἀστροβουλολογίαν τοῦ Δερράμ καὶ εἰς τὴν ἀστρονομικὴν συγγραφὴν τοῦ Κεῖλλου.

Τινες παρετήρησαν καὶ εὗρον ὅτι τὰ ὅρη τῆς Σελήνης εἶναι πεντάκις ὑψηλότερα τῶν μεγαλητέρων τῆς γῆς ὄρεων. Ἡ ἀπόστασις τῆς Σελήνης ἐκ τῆς γῆς εἶναι 51,000 μιλίων.

Ἡ σφαῖρα τῆς γῆς θεωρεῖται κατὰ τὴν περιφέρειαν αὐτῆς 5400 μίλια γεωγραφικὰ, ἡ δὲ διὰμετρος αὐτῆς 1720.

Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶναι, 9,288,000 τετραγωνικὰ μίλια, ὁ σωματικὸς αὐτῆς ὄγκος ὑπὲρ τὰ, 2,622,560,000 κυβικὰ μίλια.

Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς διαιρεῖται οὕτως·

Ἐν Εὐρώπῃ	τετραγωνικὰ μίλια	171,834.
Ἐν Ἀσίᾳ	»	641,093.
Ἐν Ἀφρικῇ	»	531,638.
Ἐν Ἀμερικῇ	»	572,110.
Ἐν Νέᾳ Ὀλλανδίᾳ	»	143,000.
Ἐν νήσοις	»	100,000.

τὸ ὅλον 2,159,675.

Ἡ λοιπὴ ἐπιφάνεια τῆς γῆς καλύπτεται ἐκ τῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὰ δύο ὡς ἐγγιστα τρίτα αὐτῆς. Α. Παππαζαφεϊρόπουλος.

ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ ΜΗΝΑ.

Εἰς τοὺς 1139 τὸν Ιούλιον Μῆνα.—Ὁ Ἰννοκέντιος Πάπας ἐπεβίβωσεν τὸ βασιλεῖον τῶν δύο Σικελιῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Εἰς τοὺς 1583 τὸν Ἰούλιον Μῆνα.—Ἐφάνη ἡ πρώτη ἑφημερίς τῆς Ἀγγλίας, ἐπονομαζομένη ὁ Ἀγγλικὸς Ἑρμῆς.

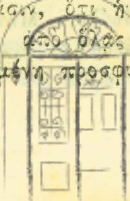
Εἰς τοὺς 1647 τὸν Ἰούλιον Μῆνα.—Ὁ θάνατος τοῦ Μαζανιέλλου (Θωμᾶς Ἀνιέλλου). Αὐτὸς ὁ ταπεινὸς, πτωχὸν ἰχθύα, γεννηθεὶς εἰς τὴν Ἀμάλφην, ἔκαμε νὰ ἀναστηθῇ ὁ ὄχλος τῆς Νεαπόλεως εἰς τὰς 7 Ἰουλίου 1647, ἵνα ἀντιστῇ εἰς τοὺς νέους δασμοὺς καὶ φόρους. Ἐπὶ κεφαλῆς 100,000 στασιαστῶν, ἐσύστησε διὰ 8 ἡμέρας μίαν δικτατορίαν. Τέλος πάντων ἐσχεδίωσε μίαν συμβιβαστικὴν συμφωνίαν μετὰ τὸν ἀντιβασιλεῖα τῆς Νεαπόλεως, τὸν Λεόνην τοῦ Ἀρκου, ἀλλ' ἐπειτα ματαιοφρονῶν διὰ τὴν ἀξίαν, αὐθαδῶς ἐδόθη εἰς κάθε εἶδος ανοησίας. Ἐφανεύθη ἀνδρείως ἀπὸ πλῆθος ὀπλοφόρων, καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ, κοφθεῖσα, ἐρρίφθη εἰς χεῖμαρρον.

(Ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα Περιηγήσεως τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος
Τόμ. Γ', Κεφ. ΚΖ').

Συνομιλαί περὶ τῆς Μουσικῆς τῶν Ἑλλήνων.

§ 4. Ἰππῆγα μίαν ἡμέραν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Φιλότιμον εἰς τι οἰκίδιον, ὅπου εἶχεν ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τοῦ γηλοφου Κυνοσάργους, τρία στάδια μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν Μελίτιδα. Ἡ τοποθεσία του ἦτον εὐάρεστος. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἡ δία ἐπανεπαύετο εἰς φυσικὰς ζωγραφίας, πλουσίαι, καὶ πολυεῖδει. Ἀπ' οὗ περιέτρεχε τὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως, καὶ τῶν πέριξ, ἐβυθίζετο ἐκεῖθεν ὥς εἰς τὰ ὄρη τὰ τῆς Σαλαμῖνος, τῆς Κορίνθου, καὶ προσέτι τῆς Ἀρκαδίας. Εἰσῆλθοντες εἰς κηπίδιον, ὅπου ὁ Φιλότιμος ὁ ἴδιος ἐκαλλιέργει, καὶ ἀπελθόμενος ἐξ αὐτοῦ ὁπώρας, καὶ ὄσπρια πλουσιωπάροχα. Δάσος μικρὸν πλατάνων, κατὰ τὴν μέσσην τοῦ ὁποίου, ἦτον θυσιαστήριον, εἰς τὰς Μούσας ἀφωσιωμένον, καθίστα ὅλων τῶν μερῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα. Πάντοτε, εἶπεν ἀναστεινάζων ὁ Φιλότιμος, μετὰ δόδυνην ψυχῆς ἀποσπῶμαι ἀπ' αὐτὴν τὴν μοναδικήν μου κατοικίαν. Πρέπει νὰ φροντίζω διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀπολλοδώρου, καθὼς τῷ ὑπεσχέθην, ἀλλ' εἶναι ἡ τελευταία θυσία τῆς ἐλευθερίας μου. Καὶ ἐπειδὴ ἔμεινα ἐκθαμβὸς εἰς αὐτὴν τὴν οὐλίαν, οἱ Ἀθηναῖοι, εἶπε πάλιν, δὲν ἔχουσι πλέον ἀνάγκην ἀπὸ διδασκαλίας εἶναι ἐρασιμώτατοι. Αἱ! Τί νὰ εἰπῇ καὶ εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι καθ' ἑκάστην συστήνουσιν, ὡς βέλαν, ὅτι ἡ εὐαρέστησις αἰσθημάτων τινος ἡδονικοῦ εἶναι προτιμότερα ἀπὸ ὅλας τὰς ἀληθείας τῆς ἡθικῆς; Ἡ εἰκία μοὶ ἐφάνη κεκοσμημένη προστάγματα καὶ εὐαρεστώτατα.

Εὐρομεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, λύρας, αὐλοὺς, καὶ ὄργανα διαφόρων εἰδῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔπαυσάν τινα ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι εἰς χοῆσιν. Θέσεις πολλαὶ ἦσαν γεμάται ἀπὸ βιβλία, εἰς τὴν μουσικὴν ἀναφερόμενα. Παρεκάλεσα τὸν Φιλότιμον, νὰ μοὶ δείξῃ ἀπὸ ἐκεῖνα, ὅσα ἦσαν ἱκανὰ νὰ με διδάξωσι τῆς μουσικῆς τὰ θεμέλια. Ἀπὸ τοιαῦτα δὲν ὑπάρχει κανὲν, μοὶ ἀπεκρίθη. Ἐχοίμεν ὀλίγα τινὰ ποιήματα, τὰ ὅποια πολλὰ ἐπιπολαίως γράφουσιν περὶ τοῦ ἐναρμονίου εἰδους, καὶ μέγαν ἀριθμὸν, περὶ τῆς προτιμώσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δόσωμεν, κατὰ τὴν ἀνατροφὴν, εἰς τινα εἶδη τῆς μουσικῆς. Κάνεις συγγραφεὺς μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεχειρίσθη, νὰ ἐξημεύσῃ μεθοδικῶς ὅλα τὰ μέρη αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης. Τότε τῷ ἐφανερώσα, πόσῃ ἐνθερμον ἐπιθυμίαν εἶχον, νὰ λάβω καὶ ἰδέαν παραμικράν, ὅθεν συγκατένευσεν εἰς τὰς ἀκαταπαύστους δεήσεις μου.

ΣΥΝΟΜΙΑΙΑ Α'.

Περὶ τοῦ τεχνικοῦ τῆς Μουσικῆς μέρους.

§ β'. Ἡμπορεῖς νὰ κρίνης, μοὶ εἶπε, περὶ τῆς ἡμετέρας πρὸς τὴν μουσικὴν ἐφέσεως, ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν δεδομένων εἰς αὐτὴν τὴν λέξιν σημασιῶν. Τὴν προσαρμόζομεν ἀδιαφόρως εἰς τὴν μελωδίαν, μέτρον, ποιήσιν, ὄρχησιν, σχήματα, ἐνωσιν ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, γινώσκον σχεδὸν ὅλων τῶν τεχνῶν, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἐτι ἱκανόν· ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ εὐρωμεν δεσμοὺς μεταξὺ ὅλων τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία, ἀπὸ δύο αἰῶνας, εἰσῆλθεν εἰς ἡμᾶς, καὶ μᾶς βιάζει νὰ ζητῶμεν πανταχοῦ προσεγγίσεις, κτήλητες νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς νόμους τῆς ἁρμονίας τὰς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων, καὶ τὰς τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. Ἄς ἀφῆσωμεν αὐτὰς τὰς ξένας ὕλας. Ὁ λόγος ἐνταῦθα εἶναι μόνον περὶ τῆς κυρίως μουσικῆς. Θέλω προσπαθῆσαι νὰ σ' ἐξηγήσω αὐτῆς τὰ στοιχεῖα, ἂν μοὶ ὑπόσχεσαι, ὅτι εἴσεις ὑποφέρει μετὰ ὑπομονὴν τὰς ἐπὶ λεπτοῦ ἀηδεῖς ἐρεῖνας, εἰς τὰς ὁποίας μέλλω νὰ ἔμβω. Τῷ ὑπεσχέθην, καὶ ἠκολούθησεν οὕτως. Εἰς τὴν μουσικὴν διακρίνονται ἤχοι, διαστήματα, συμφωνίαι, γένη, τρόποι, ῥυθμοί, ἀλλαγὴ, καὶ μελωδία. Ἀφίνω τὰ δύο τελευταῖα ἄρθρα, ὡς ἀφορῶντα μόνον πρὸς τὴν σύνθεσιν, πραγματευόμενος περὶ τῶν λοιπῶν συντόμως. Οἱ ἀκούμενοι πρὸ ἡμῶν ἤχοι ἐν τῷ οὐμίλῳ, καὶ ψάλλειν, ἂν καλὰ καὶ σχηματίζονται ἀπὸ τὰ αὐτὰ ὄργανα, δὲν προξενοῦσιν ὅμως τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ δύναται τάχα νὰ προσέλθῃ ἐκ τούτου, ὡς τὸ νομίζουσιν τινες, ὅτι εἰς τὸ ἄσμα ἡ φωνὴ προηγείται δι' αἰσθητοτέρων δισστημάτων, στέκεται περισσό-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

τερον χρόνον ἐπὶ μιᾷ συλλαβῇ, περιεκρατημένη συνεχέστερον ἀπὸ τὰς διωρισμένας παύσεις; Κάθε διάστημα, ὅπου ἡ φωνὴ διέρχεται, δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς ἀπειρίαν μερῶν, ἀλλὰ τὸ ὄργανον τῆς ἀκοῆς, ἂν καλὰ καὶ δεκτικὴν μεγάλου ἀριθμοῦ αἰσθημάτων, δὲν εἶναι ὅμως τόσον λεπτὸν, καθὼς τὸ τοῦ λόγου, καὶ δύναται μόνον νὰ βεβαιώσῃ ποσότητάς τινος διαστημάτων. Πῶς νὰ τὰς προσδιορίσωμεν; Οἱ Πυθαγορικοὶ μετεχειρίσθησαν τὸν λογισμὸν, καὶ οἱ μουσικοὶ, τὴν κρίσιν τῆς ἀκοῆς.

§ γ'. Τότε ὁ Φιλότιμος ἔλαβε μονόχορδον, ἢ κανόνα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτον τεντωμένη χορδὴ, δεδεμένη ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα εἰς δύο γερεοὺς κόλλοπας, ἐβάλομεν μαγάνιν, κινούμενον ὑπὸ τὴν χορδὴν, καὶ κρατοῦντές το εἰς τὰς κεχαραγμένας ἐπὶ τοῦ κανόνος διαιρέσεις, εὐκόλα παρατηρήσαμεν, ὅτι τὰ διαφορὰ μέρη τῆς χορδῆς ἀπέδιδον ἤχους ὀξυτέρους ἀπὸ τὴν ὁλόκληρον, ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτῆς τῆς χορδῆς ἔδιδε τὴν διαπασῶν, ἢ τὴν ὁγδόον, τὰ τρίτα τῆς τέταρτα ἤχουν τὴν τετράφωνον, καὶ τὰ δύο τῆς τρίτα, τὴν πεντάφωνον. Βλέπεις, εἶπεν ὁ Φιλότιμος, ὅτι ὁ ἤχος τῆς ὁλοκλήρου χορδῆς, μὲ τὸν ἥχον τῶν μερῶν τῆς, εἶναι εἰς τοιαύτην ἀναλογίαν, εἰς τὴν ὅποιαν εἶναι καὶ τὸ μήκος τῆς μὲ τὸ μήκος τῶν ἰδίων τούτων μερῶν, καὶ τοιούτοτρόπως, ἡ ὁγδόη εἶναι εἰς σχέσιν τοῦ, 2. πρὸς 1. ἢ τοῦ, 1. πρὸς 1/2. Ἡ τετράφωνος μὲ τὴν τοῦ, 4 πρὸς 3. καὶ ἡ πεντάφωνος μὲ τὴν τοῦ, 3. πρὸς 2. Αἱ ἀπλοῦστεραι διαιρέσεις τοῦ μονόχορδου ἔδωκαν εἰς ἡμᾶς τὰ τερπνότερα εἰς τὴν ἀκοὴν διαστήματα. Ὑποθέτων, ὅτι ἡ ὁλόκληρος χορδὴ ἤχῃ, Μι. Θέλω τὰς ἐξηγήσει μὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Μι λα τετράφωνον Μι Σι, πεντάφωνον. Μι Μι, ὁκτάφωνον. Διὰ νὰ ἔχῃ κἀνεῖς τὸ διπλοῦν ὁκτάφωνον, εἶναι ἱκανὸν, νὰ διαιρῇ διὰ, 2. τὴν ἀριθμητικὴν τῆς ὁγδῶς παράστασιν, ἥτις εἶναι 1/2, καὶ θέλει λάβῃ 1/4. Μ' ἔδειξε μετὰ ταῦτα πραγματικῶς, ὅτι τὸ τέταρτον τῆς ὁλοκλήρου χορδῆς ἤχῃ τὴν διπλὴν ὁγδόον. Ἀφ' οὗ μ' ἔδειξε τὸν τρόπον νὰ ἐξαγάγῃ τὴν τετράφωνον ἀπὸ τὴν τετράφωνον, καὶ τὴν πεντάφωνον ἀπὸ τὴν πεντάφωνον, τὸν ἠρώτησα, πῶς διορίζει τὴν δύναμιν τοῦ τόνου; Λαμβάνω τὴν διαφορὰν, μοὶ εἶπε, τοῦ πενταφώνου πρὸς τὸ τετράφωνον, τοῦ Σι, πρὸς τὸ Λα. Ἄρα ἡ τετράφωνος δηλ. τὸ κλάσμα 3/4 εἶναι πρὸς τὴν πεντάφωνον, δηλ. τὸ κλάσμα 2/3 ὡς 9, πρὸς 8. Τελευταίον, εἶπεν ὁ Φιλότιμος, κατεπερίσθησαν διὰ τινος ἀκολουθίας πράξεων, ὅτι τὸ ἡμιτόνιον, τὸ διάστημα, Π. χ. τοῦ Μι, ὡς πρὸς τὸ φα, εἶναι εἰς τὴν ἀναλογίαν τοῦ, 256, πρὸς 243. (Ἀκολουθεῖ).

1. Ἀλφαβητάριον μικρὸν	Πέν. 1.
2. " " μέγα	" 2.
3. Ἀλφαβητάριον Ἰταλικὸν μικρὸν	" 1.
4. Νέον Ἀγγλικὸν Ἀλφαβητάριον. Μέρους Α'. ἔκδοσις δευτέρα	" 3.
5. Συλλογὴ τῶν γνωστ. Ποιημ. τοῦ Μεγ. Ποιητ. Ἰππ. Διον. Κ. Σολωμοῦ	" 15.
6. Τὸ Καύχημα τῶν Χριστιανῶν Ἑλλήνων Ποιημάτων ἀνεκδότων	" 2.
7. Ποιημάτων ἐπονομαζόμεν. οἱ Τεχνίται εἰς νέον τινὰ Τεχνίτην ὑπὸ Ε. Μ.	" 9.
8. Ἡ Εὐμορφὴ Βοσκοπούλα Ποιήμα Νικολάου Δριμουτικῆ τοῦ Κρητὸς	" 3.
9. L' Angelo della Misericordia del Professore L. I. Marzocchi	" 26.
10. Μῦθοι τοῦ Αἰσώπου Ἰταλικοὶ Μέρους Α' καὶ Β'. ἑκαττον	" 2.
11. Ἀναγνώσματα	" 3.
12. Ἑρμηνεῖα περὶ τῆς ὑγεινῆς τοῦ βρέφους	" "
13. Προφυλακτικὰ κατὰ τῶν πυρκαϊῶν μέσα	" "
14. Πῶς ἐξ οὗ εὐρίσκεται ἕκαστος ἀκριβῶς τὴν σχέσιν τῆς ἰονίου Δίτρας μετὰ τῆς Ὀκάδος καὶ Δραμῶν	" 2.
15. Σύνοψις Ἰερῶν	" 12.
16. Ἱστορικὸν Διήγημα ἐπονομαζόμε. Γενοβέσα ἢ ἡ Ἀρετὴ θριαμβεύουσα	" 15.
17. Προσκυνητὰρ. τῆς Ἀγ. Πόλ. Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Χρυσάνθου ἐκ Προΐτης	" 18.
18. Ἀκολουθ. καὶ Βίος Τιμοθέου καὶ Μάρτυρας ὑπὸ Γεωργ. Ἰωαννουλῆ Ἱερ.	" 9.
19. Κατήχησις τῆς Ὁρθοδ. Χριστιαν. Πίστ. τοῦ Ἱεροδιδασκ. Κ. Τυπάλδου	" 4.
20. Φρασολογικοὶ Διάλογοι εἰς 5 Γλώσσας Ἑλλ. Ἰταλ. Γαλλ. Ἀγγλ. καὶ Γερμανικὴν. Μέρους Α' καὶ Β'. ἑκαττον	" 4.
21. Οὐρανίου Κρίσις ἔκδοσις δευτέρα	" 20.
22. Μικρὴ Οἰκονομία γιὰ τα Γράμματα καὶ Ὁρθογραφία τῆς Ῥωμητικῆς Γλώσσας τοῦ Γιατροῦ Γιαννὴ Βηλαρά ἔκδοσις δευτέρα	" 9.
23. Κατήχησις τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος	" 12.
24. Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσῃς Μέρους Α'. ἔκδοσις δευτέρα	" 4.
25. Ὁ Μάγειρος ἢ ὁ φίλος τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας	Δραχμ. 1.
26. Ἡ πληγωμένη καρδιά, δημοτικὴ ποίησις ὑπὸ Παναγιώτου Σ. Συνοδινού	" 1 1/2.
27. Στοιχεῖα Θεωρητικῆς καὶ Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς ὑπὸ Α. Φατσέα εἰς τρία μέρη διηρημένα	" 5.
28. Ἀφροδίτη τῶν Ἑρώτων ἢ ὁ ὕμνος τοῦ Τιτιανοῦ Μοιτιττόρημα ὑπὸ Ἀλφρέδου Δεμουστέτου μεταφρασθὲν ὑπὸ Α. Κ.	" 1 1/2.
29. Ἀνθὼ ἢ ἡ Φωνὴ τῶν Ἀνθῶν ὑπὸ Ν. Μ. Σ.	" "
30. Ἑγχειρίδιον Φυσικῆς ὑπὸ Ι. Π. Πύρλα διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς, Χειρουργικῆς καὶ Μαιευτικῆς, Νομοιατροῦ Ἀρχαβίας, Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Τριπόλει Β. Γυμνασίου κ. τ. λ. ἔκδοσις δευτέρα	" 2 1/2.

Όροι τῆς Συνδρομῆς.

Όστις δεχθῇ τὸ πρῶτον Τεύχος θεωρεῖται ὡς ἐτήσιος Συνδρομητής.

Αἱ Συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ Τυπογραφεῖον Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ἡ Συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα.

Ἡ Τιμὴ τῆς Συνδρομῆς, διὰ μὲν τὴν Ζάκυνθον Πένας 30, διὰ δὲ τὰς ἄλλας Νήσους Πένας 36, διὰ δὲ τὴν Αὐτόνομον Ἑλλάδα δραχ. 4 1/2.

Ό θελων νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐπιστάσιν τῆς συνδρομῆς καὶ εἰσπράξεως τόπου τινός, θέλει ἔχει συμπερόν δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἐξώφυλλον τοῦ τῆ νεοφανῆ Συγγραμμάτος, ὧν ἀντίτυπον ἔθελε σταλῇ πρὸς τὸ Τυπογραφεῖον Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ἀναλλάσσεται μὲν πᾶν Περιοδικὸν Σύγγραμμα καὶ πᾶσαν Ἑφημερίδα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ